

УДК 711.436/37

ДО АНАЛІЗУ СТАНУ ОБ'ЄДНАННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ПРИМІСЬКІЙ ЗОНІ М. ПОЛТАВИ

Кузьменко Тетяна Юріївна, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель та містобудування, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

The analysis of the status of the association of rural settlements in the united territorial communities of the suburban area of Poltava by an example of the Poltava district in comparison with other districts of the region, as well as in other regions of Ukraine, was carried out. The experience of positive changes in the socio-economic status of the Machuchivska united territorial community (UTC) as a municipal entity is considered. The positive changes in the activity of the united territorial community in comparison with the village council are accentuated.

Key words: association, rural united territorial communities, municipal formation.

Система сільського розселення локального рівня – сільські поселення є зазнають кардинальних змін у різних сферах існування суспільства: погіршення умов проживання і незадовільне інженерне забезпечення, нецільове використання землі і самовільне її освоєння, знищення природних ареалів, погіршення екології і ще багато недоліків архітектурно-містобудівної діяльності в умовах неузгодженого галузевого законодавства. В цих умовах в країні проходить децентралізація влади та об'єднання органів місцевого самоврядування – сільських рад і створення об'єднаних територіальних громад (ОТГ) як нових муніципальних утворень. Цей процес в Україні проходить нерівномірно. Серед областей наразі лідирує Дніпропетровська область, у ній створено 61 ОТГ, Полтавська область знаходиться на 7 місці: 44 ОТГ, а найменше у Харківській (16), Київській (12) та Закарпатській (6).

На 1 липня 2018 року Перспективним планом формування територій громад Полтавської області передбачено створення 70 об'єднаних територіальних громад.

Як зазначалося вище, з початку впровадження реформи децентралізації в Полтавській області створено 44 об'єднані територіальні громади. Цей процес набуває певної динаміки. Так, у 2015 році було створено 12 ОТГ, у 2016 – 11, а 2017

рік став найпродуктивнішим в частині утворення ОТГ – протягом року процес об'єднання завершили 20 громад, що майже вдвічі більше порівняно з минулими роками.

Наразі в Полтавському районі об'єднались приблизно 50% сільських рад, у більшості випадків при створенні ОТГ прийняли участь 2 сільські ради, проте серед створених ОТГ є 2 міжрайонні. Це Заворсклянська ОТГ, в якій об'єдналися сільські поселення Полтавського та Новосанжарського району, друга – Мачухівська ОТГ, що є найбільшою серед громад. В ній об'єдналися сільські поселення трьох районів: Полтавського, Новосанжарського та Решетилівського. І це є 2-м випадком в Україні. Створення Мачухівської ОТГ (у грудні 2017 року) обумовлено історичною традицією, бо раніше існував Мачухівський район, до якого входили Полузир'я і Плоске, а також станом транспортно-дорожньої інфраструктури між всіма поселеннями. З початку діяльності цієї ОТГ соціально-економічний та фінансовий стан покращився вдвічі, порівнюючи з тим, як було раніше. Це обумовлено тим, що майже всі податки залишаються в ОТГ, особливі надходження становлять від земельної ренти, які збільшилися від 1 до 3%. Фінансове становище дозволило не тільки зберегти всі робочі місця, але й запросити фахівців, частина яких працювала раніше в райдержадміністраціях. Серед них сертифікований архітектор, який наразі проектує спортивний комплекс та методист районного відділу освіти (адже в ОТГ 5 шкіл) та ін. В селі Мачухи збережено амбулаторію, всі фельдшерсько-акушерські пункти в інших поселеннях; заплановано будівництво нової клінічної амбулаторії із сучасним обладнанням. В рамках міжмуніципального співробітництва укладено договір з Терешківською ОТГ на послуги територіального центру соціального обслуговування. Головою ОТГ В. В. Білоконем був пройдений підготовчий шлях, що зайняв більше 2-х років, по вивченню та запозиченню досвіду Німеччини та Польщі.

Таким чином, в ході реформи самоврядування формується самодостатність ОТГ як муніципальних утворень, що перебирають майже всі функції, що раніше були у вищих органів влади, в яких залишаються тільки функції, пов'язані з питаннями цивільної безпеки, оборони держави, надзвичайних ситуацій тощо.